

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentaria Vetustissima & profundissima Super Canticvm Canticorum Salomonis Qvod Hebraice Dicitvr Sirhasirim

Wolbero <de Sancto Pantaleone>

Coloniae Agrippinae, 1630

Versvs XIII. Ficus protulit grossos suos, vineae florentes dederunt odorem suum. Surge, propera amica mea, speciosa mea, & veni.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10027

Matt. 10. mans, pœnitentiam agite appropinqua-
bit enim regnum cœlorum. Beata quo-
que Dei Genitrix singulare est spe-
culum castitatis, quæ solitaria, & in
diuina contemplatione posita ab
Angelo salutatur, & Christi Mater
futura prædocetur, moxque diuinę
animaduersionis sententiam pœ-
nitentiã mutatam denuntiat, cum

Luc. 2. misericordiam eius in progenies & proge-
nies futuram proclamat. Sanctus ve-
rò Ioannes Baptista castitatis filius
mente & corpore Virgo, quo ma-
gis fuit ab hominibus remotus tan-
tò magis Deo per contemplatio-
nem exitit proximus; fuit enim in
deserto prædicans baptismum pœnitentię,
& clamans gemebunda turturis
voce, facite fructus dignos pœnitentię.

Matth. 3. Non autem erit ut credimus in-
eptum notare septenam causę nu-
merum, ut ostendamus ipsius cau-
sę effectum septiformis spiritus sę-
per fuisse dignationem & benepla-
citurum: nam hyemis, id est, infidelita-
tis transitio; imbris, id est, persecutio-
nis transitio; florum, id est, bono-
rum operum apparitio; vitio-
rum amputatio; turturis, id est, euan-
gelij proclamatio; grossorum ficus prola-
rio, id est, legalium obseruationum
in veritatem mysteriorum reuela-
tio; vinearum, id est, gentium ad fidẽ
conuersarum, suauiter redolens opera-
tio, quid sunt nisi septiformis spiri-
tus beneplacitum & dignatio?

VERSUS XIII.

*Ficus protulit grossos suos, vinea
florentes dederunt odorem suum. Surge,
propera amica mea, speciosa mea, &
veni.*

*Quid cur
ficus intel-
ligatur,
quæ dici-
tur protu-
lisse gros-
sos suos.*
Rom. 10. **F**icus, inquit, protulit grossos suos,
hoc est Iudæa hæctenus sterilis
carnales cœpit intelligere cerimo-
nias, & corde credendo ad Iustitiam ore
autem confitendo ad salutem, quod
carnaliter sapiebat, hoc iam spiri-
tualiter sapit, & fide atque opere o-
stendere gestit.

*Quid per
vineas flo-
rentes &
odorem
danres.*
*Vinea etiam florentes odorem dede-
runt,* quia gētes audito verbo fidei,
iam incipiunt boni operis vbique
spargere odorem.

Non ergo ordo locutionis huius
sine ratione attenditur, in qua tria
ista, fides, spes, & charitas, siue alia
tria, intentio, operatio, contem-
platio considerantur, cum ista ho-
rum sint consequentia, ut qui cre-
dit, speret, & diligat, & nemo spe-
rare & diligere possit, nisi qui cre-
diderit; nemo etiam operatur nisi
prius intendat quid, & quomodo,
& quando, & quare operetur; sub-
tilitatem verò contemplandi nemo
cõsequi possit, nisi ad hanc bonorũ
operum sublimitate profecerit.

Septenũ
numeri
causa ob
quam di-
lectus vult
dilectam
surgere,
& venire,
septifor-
mis spiri-
tus est be-
neplacitũ.

Causas enim huiusmodi, & quod
ex his efficiebatur, siue efficitur cau-
sas, hoc est, credere, sperare, dilige-
re, of-
labatur ab initio, & adhuc
operatur quotidie Spiritus Dei;
quia omnis infidelitatis & malitię
remotio, fideique & salutis colla-
tio constant ipsius dono, qui omnẽ

Spiritus
sanctus est
ordinator
status Ec-
clesiastici.

in

in sancta Ecclesia æquitatis, honestatis, & utilitatis prouidet, componit, & ordinat statum. Vnde etiam sponsus cum loquitur sponsæ, *vox turturis audita est*, subdit, *in terra nostra*, vt videlicet insinuet nullum effectum Sacramentorum, nullam spem salutis esse extra Catholicam Ecclesiam: sed omnem Euangelicæ prædicationis vocem in obseruatione præceptorum, in ordine & reuerentia Sacramentorum infra sanctam Ecclesiam tenendam, in qua datur & accipitur ipse Spiritus sanctus. *In principio enim*, vt scriptum est, *terra erat inanis & vacua*, quia antequam mens humana spiritu fœcundaretur diuino, nullo virtutum flore vel germine componebatur, sed postquam, *Spiritus Dei ferebatur super aquas*, hoc est super fluentia & instabilia hominum corda, tum demum lux veritatis & fructus iustitiæ per totum effunditur mundum, vt terra illa primò inanis & vacua Dei fieret Ecclesia, in qua ipse per gratiam suam inhabitaret, & suam faceret terram iam florentem & fructificantem, & quoddam vitale & rationabile honestatis & disciplinæ quasi hominis specimen præferentem per gratiam inhabitantem.

Cur turturis vox audita dicitur in terra nostra.

Gen. I.

Charitas vera in quo consistat.

Igitur cum propriæ salutis dilectus dilectam fecerit sollicitam proximorum quoque salutis negligentem non esse admonet, vt hanc veram insinuet esse charitatem, quæ ita proximis sicut & sibi

studio pietatis prouidet, quatenus merito *amica, columba, formosa*, gratiæ vocantis & iustificantis appellatione honoretur.

Sequitur enim dilectus repetito superiori appellationis numero, *Surge propera amica mea, speciosa mea, & veni*. Quia inquit ad hoc mea gratia profecisti, vt tuimet curam gerere possis, mundum contemnendo, & meæ dilectioni per contemplatiuæ vitæ studium inhærendo, debes quoque interdum per actiuæ vitæ laborem proximis prodesse verbo & exemplo, quia cum te talem effecerim, vt habeas gratiam docendi & operandi, non sine tui periculo, de infesso reddes rationem talento. Sed *surge* ad laborem istum aliquando de illo quietis tuæ dulcissimo somno pro causa fraternæ necessitatis, & *propera* docendo, & ab huius mundi amore proximos retrahendo, vt ipsos quoque tecum in illud solitarium quietis tuæ deducas domicilium. Hoc autem facies velut *amica mea* per fidem, *speciosa mea* per operationem, *columba mea* per Spiritus sancti infusionem.

Surgere, properare, venire, ad quod spōsa inuitatur, est proximo-rum vtilitatis seruire.

VERSVS XIV.

Columba mea in foraminibus petreæ, in cauernâ maceris, ostende mihi faciem tuam, sonet vox tua in auribus meis: vox enim dulcis & facies tua decora.

Quia te columbæ comparauit, O 2 co-